

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

aplauze

Anul XXI / nr. 3 / 08 iunie 2014

6/15^a ediție
IUNIE 2014

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

TAKATA

✎ Ilinca Todoruț

Intriga fără iubire a lui Lev Dodlin

Scenografia minimalistă și monocromă cu accente de poleială a spectacolului *Intrigă și iubire* al faimosului Maly Drama Theater rusesc, unul dintre cele mai vechi teatre naționale din Europa, anunță din prima clipă natura universului creat de Friedrich Schiller: o lume de *savoir-faire* calculată a luptelor de putere de la o curte princiară, pe fundalul căreia pasiunile întotdeauna devin violente. Totul se dezbină în extreme alb/negru pentru ca nici un moment sau personaj să nu poată fi caracterizate drept calmi, raționali, sau grizonati. În regia robustă a lui Lev Dodin, directorul teatrului Maly, piesa germană din secolul al optsprezecelea este apt redirecționată spre a critica practica intrigilor scăpate de sub control de la o curte plină de parveniți – corupția crasă a unei clase politice – care duce la sacrificiul inutil a tinerilor din piesă, jertfiți de alegerile proaste, imorale ale adulților și părinților lor. Rezonanța piesei pentru un public contemporan din Rusia, și din Europa, se concentrează într-o critică a corupției din politică de pe urma căreia tânăra generație are cel mai mult de suferit, punând viitorul în cumpănă. Aceasta este o interpretare sumbră și melancolică a piesei lui Schiller, care pentru a fi posibilă, necesită estomparea „iubirii” din originalul „intrigă și iubire”, într-o versiune care s-ar numi mai potrivit „intrigă fără iubire.” Pe când piesa lui Schiller este, într-adevăr, o tragedie domestică care se sfârșește cu moartea tinerilor eroi, romantismul și idealismul de nestăvilit spală în lacrimi penitente și eliberatoare atât păcatele protagoniștilor, cât și eventualul negativism al publicului, într-un catharsis sublim și melodramatic. Pe noi, în schimb, Dodin ne lasă instigați și neîmpăcați, întrebându-ne unde-i dreptatea.

Tânărul aristocrat cu rangul de maior Ferdinand von Walter se îndrăgostește de frumoasa și virtuoaasa Luisa Miller, o tânără de șaisprezece ani a cărei singur păcat ar fi că este fiica unui burghez, profesor de muzică. Ambițiosul tată a lui Ferdinand, însă, dorește să-și căsătorească fiul cu amanta ducelui, conducătorul care dă tonul corupției în regatul său, spre a câștiga favoruri politice. În intriga țesută de von Walter senior cu ajutorul unui secretar care și-o dorește sieși pe Luisa, Ferdinand este păcălit

FOTO © FITS 2014, Viktor Vassiliev

să se îndoiască de virtutea logodnicei sale și, cu inima frântă în fața unui univers absolut nedrept și imoral, toarnă arsenic într-o fatală limonadă din care vor bea amândoi. O piesă timpurie a lui Schiller, care încă nu are nimic din rezerva clasicismului german, ci face parte din nestăvilitul curent Sturm und Drang care proclamă de pe acoperișuri idealurile libertății individuale (etice), idealurile libertății față de reguli (estetice) și idealul libertății politice într-un impuls anti-absolutist, anti-aristocratic și anti-despotic (susținând cauza revoluției americane, spre exemplu). Ferdinand este un tipic erou exaltat Sturm und Drang care se ridică singur împotriva regulilor in juste ale societății, un adevărat *kraftskerl* – adică om pasional al acțiunii, un tânăr care îndrăznește să-și găsească principiul acțiunii nu în norme și reguli, ci în judecata sa individuală. „Idealul meu e mai modest. Și e în mine însumi” – putem citi replica lui Ferdinand în supratitlurile spectacolului, o enunțare și ea modestă a ceea ce va deveni cunoscut în filozofie la doar șase ani mai târziu de la scrierea piesei (adică 1790) într-un alt text faimos ca „imperativul categoric.”

Pasiunile mistuitoare, idealismul și liebestod-ul din esența piesei lui Schiller sunt interpretate cu abandon și autenticitate de ansamblul de actori al teatrului Maly, ceea ce este de admirat în timpurile noastre în care melodrama sună de obicei fals. Însă în versiunea lui Dodin, idealismul se spulberă în țesătura unei lumi cu mult mai imorale, din care nici măcar Ferdinand nu iese cu obrazul curat, iar Luisa abia își scapă și ea virtutea prin urechile acului în ochii publicului. Dodin a ales să nu prea aibă eroi, îndoindu-se

de însăși posibilitatea existenței iubirii într-un astfel de univers. În această direcție, Dodin face două alegeri cutezătoare, contrare piesei lui Schiller: Ferdinand cade pradă seducției amantei ducelui, spulberând credibilitatea iubirii sale adevărate pentru Luisa, iar cuplul Miller, părinții Luisei, sunt transformați din mici burghezi cumsecade, ultra-morali și protestanți (nedreptățiți de absolutismul politic și religios) într-un cuplu de oameni mult mai simpli, din topor, a căror moralitate are mai puțin de-a face cu liberul arbitru și mai mult cu îngustimea religioasă a țărâniei. În textul lui Schiller, Luisa este șantajată și redactează sub dictare o scrisoare incriminatorie numai în schimbul eliberării părinților ei din închisoare (închiși în cel mai cras abuz de putere), un gest credibil când iubirea dintre tată și fiică și devoțiunea familiei burgheze au fost pe deplin demonstrate de Schiller, însă aproape incredibil când tatăl e un personaj cras și brutal care-și amenință constant soția cu bătaia. Așadar, iubirea idealistă ca motor al acțiunii în piesa lui Schiller – pentru Ferdinand, la fel ca pentru Luisa – este totalmente distrusă în versiunea lui Dodin, dând naștere unei coerente critici la adresa politicii contemporane, însă lăsând piesa lui Schiller suspendată în improbabilitate. În ultimul tablou al spectacolului, scena, care până atunci fusese monocromă și aproape goală, este împodobită ca pentru un festin cu mese lungi, fețe de masă, lumânări și sticle din care un lichior rubiniu introduce culoare – regală și amenințătoare, culoarea politicii și a iubirii. Însă tot ce sărbătorim este moartea tinerilor, peste cadavrele cărora vocea unui politician ne promite viitorul.

Magdalena Pântice

adevărul

Ceruri

sau despre puterea distrugătoare a frumuseții

FOTO © FITS 2014, Maria Ștefănescu

FOTO © FITS 2014, Maria Ștefănescu

FOTO © FITS 2014, Maria Ștefănescu

Prima zi a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, ediția a XXI-a aduce și primul spectacol-lectură, dintr-o serie de opt în această ediție. Așa cum bine am fost obișnuiți în fiecare an, secțiunea de spectacole-lectură plasează textul contemporan în prim plan și îi oferă contextul unei prime astfel de întâlniri cu publicul din România. Textul și contextul: piesa *Ceruri* de Wajdi Mouawad, prezentată de actorii ai Teatrului Național „Radu Stanca” și studenții ai Departamentului de Artă Teatrală din Sibiu, regia Bogdan Sărătean. Invitații speciali Vlad Russo (autorul traducerii în limba română) și Mirella Nedelcu Patureau ne introduc în estetica dramaturgiei lui Wajdi Mouawad, printr-o scurtă privire înapoi asupra a ceea ce autorul de origine libaneză a realizat nu doar ca dramaturg, ci și ca regizor și actor. Și da, este cunoscut și că artistul ce a refuzat cel mai prestigios premiu pentru teatru din Franța, premiul Molière, în semn de protest față de lipsa de interes a regizorilor de teatru

francezi pentru dramaturgia contemporană. În același context de revoltă, piesa *Ceruri*, ultima parte din tetralogia *Sângele făgăduielilor*, reprezintă un contrapunct al celor trei texte anterioare. Dacă acestea cercetau mai degrabă trecutul societății, *Ceruri* privește spre viitorul ei și spune prin vocea unuia dintre personaje: frumusețea poate duce la moarte și distruge. Echipa internațională a operațiunii Socrate, o echipă calificată de traducători, informaticieni, criptologi, încearcă să decodeze mesajele unei organizații care ar plănuși un atentat terorist. Ne confruntăm cu un amestec de „tehnologie informatică”, viețile invizibile ale celor șase personaje, cu cele mai comune dintre probleme și misterul unui atentat, la care se adaugă misterul sinuciderii unuia dintre specialiști. Anchetarea sinuciderii dezvăluie intimități care în final duc și la descoperirea grupului terorist. Fiul sinucigașului Valery este capul organizației care vrea să dea o lecție omenirii, pregătind atentate în cele mai mari muzee de artă din lume. Tineri cu vârste cuprinse între 25 și 35 de ani, de ambele sexe și de toate originile posibile, vor să răscumpere sângele vărsat de tinerii secolului XX, răspund violenței

cu violență și se folosesc de artă pentru a trage semnalul prăbușirii lumii întregi. Numele de cod este pictura lui Tintoretto, *Buna Vestire*, care încifrează matematica atentatelor: apariția îngerului Gabriel și coborârea Sfântului Duh asupra Mariei simbolizează actul de violență al acestei forțe obscure asupra lumii. Atentatele nu pot fi oprite la timp și au loc conform planului, iar la Montreal chiar fiul unuia dintre specialiști devine victimă tocmai când, pentru prima oară în viață, încerca să viziteze un muzeu și să-și explice ce e... frumosul. Scriitura polifonică a lui Wajdi Mouawad, combinând elemente vizuale cu unele audio este atent urmată în spectacolul-lectură propus. Imaginea picturii *Buna Vestire*, înregistrările audio în mai multe limbi, înregistrările video, toate aceste elemente reușesc să redea atmosfera tehnologizată a piesei, fără însă a-i pierde din vedere poezia. Dacă poezia și frumosul mai pot exista după ororile secolului XX sau dacă trebuie să dinamităm totul și să o luăm de la capăt, pentru a reinventa lumea, gustul amar al acestei dileme rămâne ca temă de gândire în secolul nou al „furișilor”.

Adina Katona

În teatru emoția este cureaua de transmisie

Regizorul și actorul Wajdi Mouwad și teatrologul George Banu au fost vineri protagoniștii dialogurilor culturale din deschiderea celei de-a XXI a ediție a FITS, în subsolul librăriei Humanitas. Ca de fiecare dată, directorul festivalului, Constantin Chiriac, a demarat discuțiile în maniera sa unică și savuroasă cu o parabolă în care înțelepții de pe vremea unui rege au concentrat în trei cuvinte condiția omului în lume: „născut”, „necăjit”, „mort”. Când le-a fost cerut un singur cuvânt pentru viitor aceștia au spus „poate...”. „Poate că la pieptul înțelepților mor toate tainele.” „Este un spectacol scris la persoana întâi și un punct de plecare al unui ciclu fondat pe ceea ce generația mea a susținut «small and beautiful», spune George Banu despre reprezentația tinerilor actori de la Radu Stanca, după textul regizorului canadian. Acestuia din urmă îi este adresată următoarea întrebare: Există o relație anume între formatul mic și materia de la care va porni acest ciclu?

Revelația din inconștient

„Am remarcat un lucru care era greu de remarcat și, totodată, e dificil de a fi numit”, explică Wajdi Mouwad, luându-și o clipă pentru a-și aduna gândurile. „Percepția pe care fiecare o are asupra sa este o percepție care nu corespunde percepției celorlalți asupra noastră și, în special, ceea ce pare interesant să arătăm celorlalți. Am constatat că elemente care în ochii mei par a fi evenimente banale din viața mea și care îmi par neinteresante de a fi povestite, chiar plictisitoare și vroiam să le ascund, stărnesc, de fapt, uimire celorlalți. Iar elementele care ar trebui să uimească se întâmplă să trezească o urmă de indiferență. Veneau oameni din public după spectacole și-mi vorbeau despre lucrurile care i-au emoționat cel mai mult și mi-am

FOTO © FITS 2014, Mihaela Marin

FOTO © FITS 2014, Mihaela Marin

dat seama că ceea ce inconștient puneam în scenă se întâmplă rar să fie mai interesant decât ce-mi scăpa din vedere. Această recurență mă face să-mi pun întrebarea: care e acest lucru care nu-mi trece prin minte și ar trebui să-l pun în evidență?” Așa cum subliniază și regizorul Wajdi Mouwad, de cele mai multe ori răspunsul la o întrebare este alături, dar noi, însă, refuzăm să-l vedem și privim în față la depărtare. Știm că este lângă noi, dar ne uităm în direcția greșită.

Teatrul ca fruct al neîmplinirii

Încercând o definiție a teatrului, George Banu apreciază că acesta se bazează pe o sumă de neîmpliniri care se materializează pe scenă: „Steinhardt a scris o carte despre cum să te împlinești prin ceilalți, aceasta este cea mai frumoasă definiție a teatrului.”

Legându-se de această idee, regizorul canadian vorbește despre spațiul în care el s-a desfășurat artistic: „E o țară în care nu aveam o dictatură a artiștilor pentru artiști. În Quebec nu există oameni care să zică «nu se poate face asta în teatru». Artiștii, când încep, nu sunt înfricoșați de faptul de-a începe. Gestul de neîmplinire pe care-l evoci este teatrul.”

Spectacolul și corul rock

George Banu punctează existența unui partener sonor pe scenă de care Wajdi Mouwad se folosește mereu. „M-am întrebat cum ar suna un cor într-un spectacol după Sofocle,” recunoaște regizorul. „Concertul rock și participarea oamenilor care nu stau pe scaune, ci în picioare, emană o libertate extraordinară. Corul poate fi adus în scenă ca un concert rock care să fie calea de transmitere între scenă și public. Când cureaua de transmisie e prea estetizată și nu mai transmite emoție în public mă simt claustrofob.”

Reușim împreună.

Oamenii fac diferența

Andreea Tudosă

Si(n)guri?

**Cine suntem noi,
Cine credem că suntem?**

Un spectacol căruia îi revine mai puțin omul-artistic, ființa umană comună Wajdi Mouawad și mai mult omul-dramaturg, care nu ezită în a valorifica informațiile biografice pentru a face din viața sa universul alternativ pe care îl trăiește ca pe un spectacol-lectură. Uneori cu rețineri sau cu rigiditate, alteori cu o suferință sfâșietoare, Singuri este urletul tuturor tăcerilor, a izolărilor.

Jurnal ofertant din punct de vedere emoțional, Singuri stă sub semnul multiplicării personajelor. De la Robert Lepage, care este numit de numeroase ori, până la toți părinții istoriei care nu sunt numiți dar sunt concentrați în personajul Tatăl lui Harwan, punctul de interes este orientat înspre zidurile invizibile care ne limitează sau chiar ne izolează involuntar. O existență comună sub semnul singurătății. Un one-man show îmbogățit prin folosirea instrumentelor cinematografice - proiecții- care totuși nu sunt ostentative, ci neașteptate și firești deopotrivă prin modul în care sunt intercalate, spectacolul dramaturgului, regizorului și actorului Wajdi Mouawad este o pictură rupestră conservată de-a lungul unei vieți într-o stare impecabilă. Regăsim motivul ferestrei drept cale de acces spre o lume la care nu se poate ajunge pe un drum drept, sigur. O cale de a scăpa timpului prin sine și pendulând în arborele genealogic - așa cum o face Harwan. Proiecțiile sunt utilizate în scop practic, pentru a putea exprima cumulumul câtor extrase din timp, al câtor trăiri recunoscute și ne(re)cunoscute este omul. Prin imagini în mișcare, personajul capătă credibilitate și identitate în afara spațiului scenic, al convenției teatrale. Niște fotografii care dezvăluie un alt loc în care este plasat personajul sunt o garanție a faptului ca acesta există nu doar în lumea închipuită. La nivel vizual se creează o altă dimensiune; aburul este folosit pe tot parcursul reprezentației pentru a fixa culorile luminilor, pentru ca lumina să fie pusă în valoare ca materie, particulă cu particulă. Iar actul artistic final este regăsit în scena dezintegrării unei lumi inexistente

FOTO © FITS 2014, Thibaut Baron

sub semnul unui fals-haos cromatic. Finalul este cel care înglobează toate reținerile, toate tăcerile și toate trăirile. Prin gesturi pe care le putem identifica și în teatrul kabuki, Harwan improvizează un costum, o mască și se pictează. Mai întâi este folosit sângele, asemeni unui ritual morbid al purificării, prin roșu intens. Se mai folosesc culorile albastru, galben, verde și non-culorile alb și negru, ceea ce duce la un melanj viu și vădit ostentativ. Harwan orbește în călătoria sa spre sine ca urmare a faptului că nu și-a folosit acest simț corespunzător. El este reprezentat asemeni unui războinic mort care nu este conștient de faptul că a pierdut lupta, la fel cum a pierdut adversarii. Conceptul Iar din spate ne veghează numai morții. devine o realitate într-un vid al lumescului în forma sa accesibilă. Harwan orbește, iar noi doar ținem ochii deschiși. După momentul dezlănțuirii la nivel pictural, pânza folosită conține o parte din pictura Întoarcerea fiului rătăcitor de Rembrandt, lucru care este făcut vizibil prin proiecție. Este redat tatăl, deci doar o parte din tablou, tatăl care așteaptă, își asumă și apoi consumă revenirea propriului său fiu, un fiu care doar în moarte pășește înspre el.

O perspectivă curată, puternic-simbolistă, Seuls este expresia singurătății individuale la plural. Este puterea de discernământ care nu există deoarece nu cunoaștem toate datele în luarea unei decizii. Este forța de a răvni în raport cu nepuțința.

TV5MONDE

Esquire

fm
Europa

DILEMA
VECHE

DIGI
24
HD

Radio
România

Sibiu 100%

Alba Stanciu

UniCredit Țiriac Bank

Monchichi. Sébastien Ramirez și Honji Wang

Dans contemporan și hip-hop

FOTO © FITS 2014, Sebastian Marcovici

FOTO © FITS 2014, Sebastian Marcovici

Dansul creat de Sébastien Ramirez și Honji Wang are la bază o concepție ce pornește de la un termen ce poate crea derută. Acesta face referințe - la prima vedere absurde - la o păpușă japoneză (*monchichi*). În același timp, trăsăturile abstracte ispitesc spectatorul să caute în permanență un centru, un fir narativ, o explicație și un conflict, fie între posibile două laturi ale aceluiași individ, fie între cei doi protagoniști ca entități separate.

Spectacolul este o neîntreruptă etalare a virtuozității corporale, care include stiluri variate de mișcare, de la *hip-hop*, la gestica „ruptă” de tip *breakdance*, elemente de *street-dance* sau chiar de arte marțiale, salturi dificile cu rotiri în aer, susținute de eleganță a deschiderii brațelor, care fac trimiteri la baletul clasic. Aceste componente sunt supuse unei impecabile coordonări din care nu lipsește prospețimea reacțiilor. Este remarcabilă acuratețea execuțiilor și a „prizelor”, a susținerii corporale reciproce a celor doi parteneri care creează, mereu, iluzia unei teatralități sculpturale și interesant muzicale în compozițiile fluide ale dansului. Personajele evoluează într-un spațiu dominat de o eleganță austeră, lipsit de orice tentativă de decorativism sau de orice alt mijloc artificial de „încărcare” vizuală.

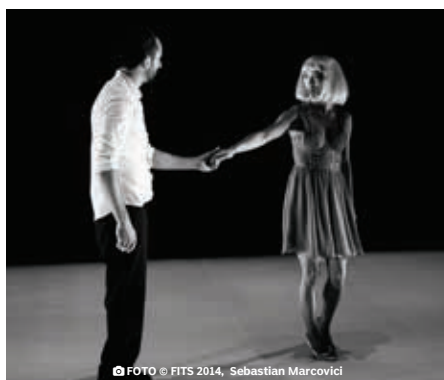

FOTO © FITS 2014, Sebastian Marcovici

Ocazional este introdus textul „vorbit” din care răzbate obsesia *performance*-ului postmodern, multiculturalitatea, temă facilitată atât de originea asiatică a interpretei Honji Wang - speculată generos în această compoziție - cât și de figura occidentală (americană sau europeană) a celuilalt protagonist, Sébastien Ramirez. Intervin pe rând situații comice de limbaj, de specificitate culturală a mai multor națiuni. Cei doi vorbesc pe rând, în franceză, engleză, germană, coreeană. În centru se află, fără îndoială, problema identității omului postmodern, care încă mai are slabe impulsuri de menținere a identității proprii. Aceasta este pe rând alterată de mediul mixt cu care individul contemporan se confruntă și care inevitabil gândește într-un amestec de limbaje care se succed și se amestecă din ce în ce mai firesc.

Acest tip de dans nu poate fi integrat într-un curent anume. Cea mai evidentă influență vine din direcția dansului contemporan, ce mizează fie pe mișcarea „imprevizibilă”, pe dialoguri corporale și relații stranie între performeri, pe momente derulate fie în raport cu pulsul ritmic și sensibilitatea muzicală, fie ca momente anti-muzică. Gestul - extensia și expresia - sunt esențiale, exprimă atât coduri abstracte cât și idei parțial dramatice. Mișcarea include elemente de acrobație, contorsionări, idei inepuizabile de formule corporale derulate într-un fluid continuu de imagini.

Teatralitatea acestui spectacol de dans este o construcție complicată de niveluri semantice, o expresie complexă a culturii momentului, a fenomenelor performative care vin din direcția „teatrului fizic” ce explodează în anii '80, sau ca și consecințe ale desprinderii de „dansul narativ” care se transformă în artă independentă de imagine, de muzică, de conflict, de dramă (situație ce începe cu aleatorismul lui John Cage și Merce Cunningham). Calitățile muzicale ale suportului sonor sunt ne-dramatice. Este susținut doar pulsul ritmic care „acompaniază” dinamismul „situațiilor” scenice.

Spectacolul *Monchichi* este atât minimal, cât și fabulos, iar Sébastien Ramirez și Honji Wang demonstrează o capacitate unică de a crea energie teatrală. Este un spectacol al corpului și formeii vivante.

✉ Cristian Opris

Fă-mi loc

Improbabilul (devenit) probabil, în cheie clasică

Textul lui Anthony Michineau, *Fă-mi loc*, e unul din acele texte care „merg la sigur”, printr-o poveste clasică. El și ea. Manuel și Camilla. El - aiurit cu principii, statornic, ea - spirit fermecător, aventurier, învăluită de un mister ce ascunde o neobosită bucurie de a trăi. Nu se cunosc, sunt singuri și, printr-o coincidență, sfârșesc în aceeași cușetă a unui tren de noapte, în apropierea sărbătorilor de Crăciun. Ce sprijină acest caz, aparent previzibil? În primul rând, textul. Foarte bine scris, ritmat și bazându-se pe un umor de calitate, textul prezintă o situație cu care vrei să te întâlnești. Doi oameni încă tineri (ea 27, el, în jurul vârstei de 40 de ani), împart, în doar câteva ore, frânturi din poveștile lor de viață, însoțite de o paletă de expresii diverse, de la zâmbete până la râsete în toată regula, plânsete, țipete... Reușind să comunice, cei doi spun o poveste interesantă pentru orice tip de public. Al doilea punct de sprijin îl reprezintă distribuția: Medeea Marinescu și Marius Manole participă din plin la candoarea acestor două personaje, atent conturate. Dacă întâlnirea celor doi poate intra în categoria „întâmplabilului”, atitudinea ei față de Manuel, bărbatul nou întâlnit, este foarte puțin probabilă. De obicei cea curtată, aici, femeia face tot posibilul pentru a intra în grațiile bărbatului necunoscut cu care nu numai că nu se teme să doarmă în aceeași

FOTO © FITS 2014, Paul Băilă

cușetă, dar îl și dorește, aproape imediat. Situația, aproape imposibilă în realitate, devine posibilă, savuroasă și emoționantă într-o sala de teatru. Atât scenografia Mădălinei Marinescu (sugerează un perete al cușetei, ușa de la intrarea în cușetă, o fereastră, folosește două paturi suprapuse și mai multe valize) cât și regia (Radu Beligan) contribuie la o simplitate a spectacolului, foarte potrivită aici. Toată atenția este concentrată pe actori, responsabili de tumultul energetic specific acestei povești care absoarbe prin naivitate, umor și o alăturare deosebită în ceea ce îi privește pe Medeea Marinescu și Marius Manole, cooptați într-o producție a Asociației „Inspiră”. O construcție

care inspiră și care, se poate vedea, îi bucură în egală măsură pe amândoi. Radu Beligan propune un spectacol „pe înțelesul tuturor”. O abordare comică echilibrată, care încearcă să aducă publicul mai aproape de teatru, de ceea ce poate oferi teatrul prin joacă și emoție, în situații nu neapărat probabile, dar capabile să vibreze. De ce această noapte în doi continuă să existe, în ciuda impedimentelor întâmpinate? E simplu. Amândoi au nevoie unul de celălalt, fie că recunosc sau nu acest lucru. *Fă-mi loc* vorbește, în cuvinte simple, despre această nevoie de a exista *lângă* sau *în prezența* celuiilalt, chiar și în condiții improbabile.

BLOM BANK FRANCE
SUCURSALA ROMÂNIA

TRANSGAZ
MAGISTRALA ENERGIEI

✎ Doriana Tăut

Make-up pe picioaroange

Contemporaneitatea a adus cu sine o extrapolare a termenilor sacri și, în același timp, a teatrului, această matematică artistică care s-a luptat secole pentru a-și defini un statut și o religiozitate, pentru ca să devină din ce în ce mai permisivă, adăpostind sub cupola sa lingvistică noi simbioze senzoriale. Spun asta întrucât tocmai am fost surprinsă de un concept inedit, ce aparține trupei de origine franceză Cie Cycloplume. Spectacolul *Tribul colorilor*, prin această alăturare de termeni din sfere diferite, creează un orizont de așteptare ușor clișeic, ce ne duce cu gândul undeva în meandrele civilizației, dar și spre o posibilă tipologie a culorilor, asociate invariabil unor anumite trăsături de caracter. Acestea erau imaginile deja conturate în perspectivă când întregul sistem de idei preconceptuate ne-a fost răsturnat de patru amazoane colorate, de înălțimi diferite, căci purtau picioaroange de lungimi variate, care ne-au ieșit în întâmpinare pe pietonală, în ritmuri muzicale apropiate de fantastic dar cu inflexiuni orientale. Conceptul în sine era foarte simplu: fetele purtau cu ele un tron împodobit pentru a așeza câte o fetiță din public pe care cu multă migală și fantezie o machiau colorat, aceasta devenind noua lor regină, până când o altă fetiță îi lua locul. Totul era ca un joc copilăresc, însă realizat cu atâta seriozitate, încât toată lumea din jur preluase convenția și priveau cu admirație spre noua conducătoare. Desigur că jocul părea desprins dintr-o altă lume și paradoxul este că, deși doar patru, artistele purtau cu ele un univers decupat parcă dintr-o carte de basme în care noi, toți ceilalți, mulți și curioși, păream a fi intruși, ușor stânjențiți și stângaci. Iluzia era creată de o ritmicitate constantă, domoală dar fermă, un circuit energetic închis, în care pătrundea din când în când câte o nouă fetiță și, bineînțeles, de elementele de scenografie lucrate în detaliu. Uneori când alergi de la un spectacol la altul și ajungi să vezi câte cinci pe zi, pierzi din vedere esențialul sau, dimpotrivă, cauți atât de mult chintesența actului artistic încât ratezi detaliile. Încercam încruntată să pătrund în universul acesta ermetic, creat de cele patru amazoane, când în fața mea un copil de nici cinci anișori pășește cu curaj spre una

FOTO © FITS 2014, Sebastian Marcovici

dintre actrițe și fără să spună vreun cuvânt îi atinge curios rochia. Instinctul meu a fost să îl opresc însă gestul său a fost atât de natural și normal, încât în clipa imediat următoare m-am surprins asemeni lui, dorindu-mi și eu să ating rochia actriței și atunci mi-am zis: ce poate fi mai autentic decât un spectacol în plină stradă unde viața reală se împletește cu spectacularul și naște micro-universuri artistice, mici gesturi cu valoare emoțională pe care noi, trecătorii de rând le receptăm la fel de puternice ca orice se întâmplă pe scenă și nu pregetăm să empatizăm cu ele.

O împletitură a două lumi diferite, firească și, până la urmă, chiar foarte frumoasă. Poate că mă înșel, poate că întreg spectacolul nu era decât un simplu exercițiu de make-up pe picioaroange, dar simplul fapt că a stârnit în mine această obraznică reverie îi conferă deja calitatea de act artistic. Este un privilegiu să poți visa, iar dacă FITS-ul ne dăruiește zece zile de asemenea prilejuri permiteți-mi să fiu prima care se alătură trupei Cie Cycloplume și care privește lumea în culori.

CEC 150 Bank

THE FIRST AND LARGEST BANK IN THE HISTORY OF ROMANIA

e-on

**BANCA COMERCIALA
CARPATICA**

**lenovo. FOR
THOSE
WHO DO.**

Staropramen
PRAGUE

Staropramen aduce teatrul în centrul orașului.

O experiență unplugged pusă în scenă de Staropramen, partener oficial FITS.

Un gust deosebit se savurează cu măsură.

✎ Tudor Sicomaș

Ce-ați făcut cu bebelușul?

laborator de actorie

„Ce zile frumoase!”. Așa ar trebui să înceapă primul articol pe care îl dedic primului spectacol vizionat în 2014 la Sibiu. Cea de-a XXI-a ediție a FITS se află la debut. Un debut promițător și bogat care anunță o desfășurare de forțe artistice și mai bogate. Lev Dodin, Schauspielhaus Wien și mulți alți invitați se vor perinda timp de 10 zile pe scenele sibieni. Noi, umili observatori ai acestui multi-color spectacol mondial, nu putem decât să ne bucurăm de șansa de a ni se oferi un asemenea cadou.

Deși toată lumea a așteptat cu nerăbdarea deschiderea festivalului teatral sibian datorită spectacolului *Intrigă și iubire*, în regia lui Lev Dodin, au existat și alte câteva opțiuni pentru data de 6 iunie, prima zi de sărbătoare. Printre acestea a fost și *Piesa despre bebeluș*, de Edward Albee, a Academiei de Artă Dramatică din Zagreb (Croatia). Un exercițiu al tinerilor, un laborator de actorie, în care patru viitori actori au reușit, timp de două ore, să-și dovedească măsura talentului și meșteșugului lor. Cu toate că în sală nu au fost prezenți mulți (remarcăm pe Anca Bradu și Theodor Cristian Popescu), spectacolul-laborator s-a dovedit a fi unul demn de toată admirația, putându-se alătura cu ușurință tuturor manifestărilor artistice din Sibiu. Cu toate că textul lui Albee, care a avut premiera absolută în 1998, nu este ceea ce publicul ar numi „la îndemână” oricui, are, totuși, un șarm aparte care provine tocmai din straniețata sa.

Fiind considerat de Albee însuși ca un răspuns dat în manieră absurdă la adresa propriei sale capodopere, *Cui i-e frică de Virginia Woolf*, textul *Pieseii despre bebeluș* tratează aceleași probleme grave, într-o cheie de umor negru tipic britanic.

Un cuplu de proaspăt căsătoriți, îndrăgostit unul de altul până la obsesie și având primul lor copil, este vizitat de Bărbat și de Femeie, eterna lui companioană. Într-un continuu și nesfârșit joc de perversitate psihică, cuplul în vârstă îi atrage pe cei doi însurăței în capcana propriilor lor vini, urmând ca pe parcursul celor două ore publicul să descopere frustrările,

FOTO © FITS 2014, Caietul Program

minciunile și subterfugiile pe care fata și băiatul le-au folosit spre a se prinde unul de celălalt ca într-o tenebroasă pănză de păianjen. Foarte interesant și demn de urmărit a fost jocul celor patru tineri actori: Martina Čvek, Luka Bulović, Nikola Baće și Dajana Čuljak. Femeia a fost interpretată cu multă grație și subtilitate, actrița dezvăluindu-i multiplele fațete. De remarcat a fost aparenta ei falsitate și amabilitate, dublată de un cinism sinistru, vizibil doar pentru spectatori și care a reușit să o păcălească discret pe Fată. Apoi, atât Bărbatul cât și Băiatul au reprezentat punctele de atracție ale serii, nu doar prin apariția fizică – au fost, într-adevăr, aleși conform caracteristicilor psihologice și corporale ale personajelor – dar și prin siguranța și forța pe care amândoi o emanau prin simpla prezență pe scenă. Câteva dintre confruntările celor doi au fost extrem de puternice, prin energia care s-a simțit la fiecare lovitură de cuvânt. Jocurile erotice inocente ale tinerilor proaspăt deveniți părinți – real sau virtual, e datoria publicului să stabilească – au fost subliniate de vârsta și candoarea

interpreților. Din păcate, așa cum se întâmplă în toate producțiile studentești, actorii din rolurile Femeii și al Bărbatului nu s-au potrivit din punct de vedere al vârstei. Cu toate acestea, prin forța pe care au dovedit-o în timpul lungilor lor discursuri și monoloage, amândoi s-au transformat și au reușit să doboare bariera vârstelor.

Din păcate, numai foarte puțini spectatori au dorit să se bucure de reușita tinerilor actori croați. Chiar și așa, laboratorul lor s-a dovedit unul extrem de plăcut.

Poate chiar mai reușit în prezența unui public atât de puțin numeros decât dacă ar fi fost o sală plină. Parcă și relația dintre scenă și auditoriu s-a dovedit mai strânsă, mai intimă. Până la urmă, „Piesa despre bebeluș” nu poate fi apreciată decât într-un spațiu mic, sufocant, care să le dea impresia atât actorilor, personajelor, dar și spectatorilor de claustrofobie. Căci, parafrazându-l pe Camus, „oare ladul stă în noi sau în cei ce ne înconjoară?”

6/15^a ediție
Iunie 2014

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

VINUL OFICIAL
AL
FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE TEATRU DE LA SIBIU

www.crama-oprisor.ro

DEDEMAN SUSȚINE PLANURILE
IUBITORILOR DE TEATRU.

www.deleman.ro

DEDEMAN

**Automobile Bavaria
Group**

20 DE ANI
DE SERVICII AUTO PREMIUM.
1994 - 2014

Automobile Bavaria Group

20 DE ANI
DE SERVICII AUTO PREMIUM.
1994 - 2014

Lucas super sandwich

Avem **SUPER** Sandwichuri!

Tel. 0372 775 822

Vă așteptăm în Piața Mare, lângă Palatul Brukenthal

ambient.
casa casei tale

PETROM
Membru OMV Grup

PENTRU CEI CARE CRED ÎN MAGIA SCENEI!

METRO este alături de Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu încă din anul 2007, susținând dragostea pentru spectacolul scenic și teatrul de calitate.

6/15 21. ediție
Iunie 2014

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

YOU & METRO

**CLINICA
POLISANO**

**PRINCIPALII ACTORI PE SCENA
SERVICIILOR MEDICALE DIN ROMÂNIA**

SIBIU | IZVORULUI NR. 1A | 0269 23 44 88

www.clinicapolisano.ro

ORDiS
Siguranța casei tale

www.ordis.ro

Melitta®

Keep Calling
It's easy to call home!

ODU

A perfect alliance.

Romanel
Cherestea de top

office@romanel.ro www.romanel.ro

Adina Katona ÎN TEATRU EMOTIA ESTE CUREAUA DE TRANSMISIE

Întâlnirea dintre regizorul Wajdi Mouawad și George Banu are ca teme de discuție două probleme vitale ale teatrului. Prima se referă la spectacolul ca „sumă de neîmpliniri care se materializează pe scenă”, continua căutare a reperelor „corecte”. A doua idee a discuției dezbate posibilitatea conjugării tragediei lui Sofocle cu „corul rock”, stil ce poate resuscita autenticitatea ritualică a omului actual.

AS FAR AS THEATRE IS CONCERNED, FEELINGS ARE THE DRIVING FORCE

The dialogue between the director Wajdi Mouawad and George Banu focuses on two issues that are crucial to the theatre. The first one revolves around the idea that a performance is “a sum of unfulfilled ambitions which materialize on stage” and the ongoing quest for the “right” artistic standards. The second issue debates the possibility of combining Shakespeare’s tragedy with the “rock chorus,” a style which might revive the ritualistic authenticity of the modern man.

Cristian Opris FĂ-MI LOC – IMPROBABILUL (DEVENIT) PROBABIL, ÎN CHEIE CLASICĂ

Spectacolul „Fă-mi loc”, pe textul lui Anthony Michineau aduce în prim plan personalități remarcabile: Radu Beligan, Medeea Marinescu și Marius Manole. Textul este accesibil, investit cu calități dramatice de excepție menite să „atingă” sensibilitatea audienței. Este vorba de o poveste de viață, de două personaje care se întâlnesc întâmplător, de larga paletă emoțională implicată în comunicarea dintre cei doi.

SHARE SOME SPACE WITH ME – THE CLASSICAL IMPROBABLE (MADE) PROBABLE

Written by Anthony Michineau, the play Share Some Space with Me brings to the fore some remarkable personalities: Radu Beligan, Medeea Marinescu and Marius Manole. The text is accessible, evincing outstanding dramatic qualities meant to “strike a chord” with the audience. It revolves around the story of two characters

who meet by accident, and the emotional implications of their encounter.

Doriana Tăut MAKE-UP PE PICIOROANGE

Compania franceză Cie Cycloplume și spectacolul Tribul culorilor este o coplesitoare experiență vizuală, cu revărsări cromatice, jocuri ale înălțimii, ritmului, armoniilor sonore. Este un spectacol eficient care antrenează relații speciale cu publicul. Acesta este supus unui adevărat ritual de transfer într-o lume fantastică, a copilăriei, eliminându-se orice diferență de vârstă.

STREET MAKE-UP ON STILTS

The show entitled The Tribe of Colors, by the French company Cie Cycloplume, is an overwhelming visual experience, overflowing with colors, amazing variations of height, rhythm, and acoustic harmonies. It is an interactive performance, which uniquely engages the public. It facilitates a genuine rite of passage to a fantasy world, to the world of childhood, regardless of the spectators’ ages.

Magdalena Pântice CERURI SAU DESPRE PUTEREA DISTRUGĂTOARE A FRUMUSEȚII

Spectacolul-lectură cu textul Ceruri de Wajdi Mouawad este nu numai un „impuls” de promovare a teatrului contemporan dar și o incursiune în experiența și traseul profesional al autorului de origine libaneză. În această piesă este anticipat viitorul apropiat, relația cu tehnologia informatică, amenințările teroriste, distrugerea în masă. Personajele piesei recurg la atacul societății prin artă.

CIELS, OR ON THE DESTRUCTIVE POWER OF BEAUTY

The reading performance of Ciels by Wajdi Mouawad is not only an attempt to promote contemporary theater but also an insight into the Lebanese author’s experience and professional development. This play affords us a glimpse into the near future: the relationship with information technology, terrorist threats, mass destruction. The characters in the play resort to attacking society through art.

Tudor Sicomaș CE-AȚI FĂCUT CU BEBELUȘUL? –LABORATOR DE ACTORIE–

Montarea piesei lui Edward Albee este prezentată sub forma unui „laborator de actorie” în care sunt explorate diversele dimensiuni ale artei interpretării. Protagonștii implică interesante perspective de direcționare a textului dramei, speculează umorul negru, perversitățile de sens, momente de explozie a toxinelor mentale cauzate de frustrări și nemulțumiri.

WHAT DID YOU DO WITH THE BABY? –ACTING WORKSHOP–

The stage production of Edward Albee’s play is presented as an „acting workshop,” in which the various dimensions of dramatic interpretation are explored. Protagonists embody interesting perspectives on dealing with the dramatic text, make effective use of black humor, perverted meanings, explosive moments, in which mental toxins caused by frustration and discontent are released.

Alba Stanciu MONCHICHI. SÉBASTIEN RAMIREZ ȘI HONJI WANG. DANS CONTEMPORAN ȘI HIP-HOP

Monchichi este o compoziție scenică emblematică pentru modul de gândire al spectacolului postmodern. Este un summum de stiluri performative coregrafice din care este eliminată discrepanța dintre elitism și marginal. Discută în termeni stilizați probleme stringente ale societății actuale, identitatea, comunicarea, limbajul.

MONCHICHI. SÉBASTIEN RAMIREZ AND HONJI WANG. CONTEMPORARY DANCE AND HIP-HOP

Monchichi is a theatrical composition emblematic of the postmodern approach to performance. It is a blend of performative dance styles, which eliminates the discrepancy between the elitist and the marginal. It addresses, in stylistic terms, some of the urgent issues of modern society: identity, communication, language.

Ilinca Todoruț LEV DODIN’S INTRIGUE WITHOUT LOVE

Abstract: Maly Drama Theatre’s staging of Intrigue and Love by Friedrich Schiller could be more suitably entitled Intrigue without Love. With a robust directorial hand, Lev Dodin transforms Schiller’s idealistic and romantic work into a crushing critique of political corruption that kills a young generation for the sake of greed and power. One could say a timely interpretation for Eastern Europe.

Andreea Tudosă SEULS

Wajdi Mouawad creează o dramă ce oscilează între one man show și personaje-entități multiple montate într-un sistem teatral bogat în referințe vizuale. Sunt expuse pe rând inconfundabile referințe picturale (un fragment din Înțocarea fiului risipitor de Rembrandt) până la implicații ale tehnicii cinematografice, apele la fotografii, manevre cromatice într-un continuu ritual al purificării.

SEULS

Wajdi Mouawad has put on a performance that oscillates between the one-man show and the multiple-role performance, employing a theatrical system that bristles with visual references. Pictorial allusions are offered up, one by one, ranging from unmistakable references to famous paintings (a fragment from Rembrandt’s The Return of the Prodigal Son) to the implications of cinematic technique, and using photographs and chromatic maneuvers to create what seems like a continuous purification ritual.

aplauze

Anul XXI / nr. 3 / 08 iunie 2014

6/15^a ediție
IUNIE 2014

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

EDITOR IN-CHIEF:
ION M. TOMUȘ (ULBS)

CONTRIBUTORS:
OANA BOGZARU (UNATC), ADINA KATONA (ULBS), OANA MEDREA (UNATC), CRISTIAN OPRIȘ (ULBS), MAGDALENA PÂNTICE (UAT), ALEXANDRA PĂZGU (ULBS), TUDOR SICOMAȘ (UNATC), ALBA STANCIU (ULBS), LIVIA STOICA (UNATC), LAVINIA ȘERBAN (UNATC), DORIANA TĂUT (ULBS), ILINCA TODORUȚ (YU), ANDREEA TUDOSĂ (ULBS), ZOE GOLDSTEIN (UCLA)

TRANSLATION COORDINATOR:
ANCA TOMUȘ (ULBS)

TRANSLATORS:
ANCA BAMBOI (ULBS), ANCA MARTIN (ULBS), GABRIELA FECHETE (ULBS), GEORGIANA ARDELEAN (ULBS), SABINA SAVU (ULBS), SIMONA VOICA (ULBS), ROBERT ȘTEFAN BĂLAN (ULBS)

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” DIN SIBIU
FACULTATEA DE LITERE ȘI ARTE
DEPARTAMENTUL DE ARTĂ TEATRALĂ
UNIVERSITATEA DE ARTE DIN TÂRGU MUREȘ
UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTĂ TEATRALĂ ȘI
CINEMATOGRAFICĂ „L. L. CARAGIALE”
YALE UNIVERSITY
UNIVERSITY OF CALIFORNIA, LOS ANGELES

ISSN 2248-1776
ISSN-L 2248-1176

6/15 21^a ediție
IUNIE 2014
FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

 TAKATA

SELECTION OFFICIELLE DU
FESTIVAL D'AVIGNON
2014

LA SAISON 2014/2015 DU
THÉÂTRE NATIONAL DE LA
COMMUNAUTÉ FRANÇAISE
DE BELGIQUE

solitaritate

© 2014 ARS

UN SPECTACOL DE

Gianina Cărbunariu

Decor, Light design, Video
ANDU DUMITRESCU

Costume
ANDREI DINU

Coregrafia
FLORIN FIEROIU

Muzica
BOGDAN BURLĂCIANU

Distribuția

FLORIN COȘULEȚ ALI DEAC DIANA FUFEZAN ADRIAN MATIOC MARIANA MIHU
OFELIA POPII CRISTINA RAGOS CIPRIAN SCURTEA MARIUS TURDEANU

Asociația Culturală "Gianina Cărbunariu" este un proiect al
Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în colaborare cu
Asociația Culturală "Gianina Cărbunariu".

Asociația Culturală "Gianina Cărbunariu" este un proiect al
Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în colaborare cu
Asociația Culturală "Gianina Cărbunariu".

